

DE STÆRKE SKAL HJÆLPE DE SVAGE

SÅ VI HOLDER OS KVIKKE LÆNGST MULIGT!

Læren fra seniorbofællesskaber som Sonnesgården er, at fællesskabet udstrækker sig fra det sociale og kammeratlige til, at man også tager et egentligt ansvar for hinanden og hjælper hinanden. Sådan skal fremtidens plejehjem være for alle, der er mentalt raske. De demente skal bo i særlige afsnit med specialorienteret pleje og omsorg.

Ordene vælter ud af Arne Rolighed, tidligere sundhedsminister og aktiv i Danske Seniorer, når man spørger ham om, hvordan vi skal indrette fremtidens plejehjem:

Arne Rolighed

“De skal ikke ligne de plejehjem, vi har i dag – overhovedet ikke. Der er jo ingen, der vil på den slags plejehjem, og det vil jeg heller ikke selv uagtet, at både ledere og ansatte gør en kæmpeindsats. Rammen skal ændres. Vi skal indrette plejehjemmene, så de mest af alt minder om seniorbofællesskaber, hvor de mentalt velfungerende bor sammen. Bliver de en dag demente, skal de flyttes til en anden del af plejehjemmet, hvor de får specialorienteret omsorg og pleje.”

De stærke ældre skal hjælpe de svage. De skal arrangere debataftener, rejser, foredrag. Alle skal holdes fysisk og mentalt i gang længst muligt. Erfaringen er, at det i mange tilfælde lykkes så godt, at man kan rykke direkte fra seniorboligen til hospice.

“Det er jo en win-win-win-vision”, siger han og konkluderer, at den enkelte får et rigere seniorliv, fællesskabet tilføres kvalitet, og skatteborgerne sparer skat. Seniorernes indsats holder ikke bare dem selv i

gang. Den gør denne livsform mulig. For skulle indsatsen lønnes, ville det enten koste uforholdsmæssigt mange skatte kroner, eller også ville det kræve en langt større egenbetaling end i dag. Og den model skal vi ikke have i Danmark

For ham er det afgørende, at de svage ikke bliver efterladt på perronen, mens de velstillede kører afsted. “Fhv. minister og formand for Ældrekommissionen Thyra Frank siger det meget rigtigt: Man skal passe på, at de stærke ældre bliver hos de svage. Det er dem, der skal løfte. Vi skal ikke skille dem, så de rige går deres egen vej – de skal få alle med”, siger han.

San Francisco inspirerer

Arne Rolighed har som medlem af Ældrekommissionen været med til at udpege 43 anbefalinger til bedre livskvalitet og selvbestemmelse på plejehjem og i plejeboliger.

I dag er han medlem af Videncenter for værdig ældrepleje,

personligt udpeget af Sundhedsstyrelsens direktør Søren Brostrøm – og han har også nået en alder, hvor familiemedlemmer og venner har måttet på plejehjem. Kun en enkelt lever et liv, han gerne ville leve: En amerikansk veninde bor på et plejecenter i San Francisco med et væld af aktivitetstilbud f.eks. pool, litteraturgrupper, kortspil, meditation og yoga. Der var dejlig mad og ikke mindst konversation over middagen. "Har du oplevet det på et dansk plejehjem? Jeg har ikke", siger han. På plejecentret mødte han en aktiv kvinde over 90 år, som var flyttet til centret, da hun var 70 år. Hun var på vej til pokergruppen.

Det er fra dette plejehjem, han har hentet tanken om, at man

flyttes til et særligt afsnit, når demensen rammer:

"Der er ingen, der har glæde af, at de mentalt friske og de demente bor sammen. Saml dog dem, der kan tale sammen, ha' glæde af hinanden – og i høj grad passer på sig selv og hinanden – og lad så de demente være i et særligt afsnit med personale med viden om, hvordan netop den gruppe har det bedst."

Det skal være lettere/billigere at blive flyttet

Det vil kræve, at det er let at flytte rundt i komplekset – og det kræver en lovændring, som han håber, Danske Seniorer vil arbejde for: Vi skal ikke bo til

leje i plejehjem/bofællesskaber, hvor vi skal betale tusindvis af kroner for at få lejlighederne gjort i stand ved ind- og udflytning. Der skal i det hele taget kun være pleje-hensyn og menneskelige hensyn at tage, når personalet, beboeren og de pårørende vurderer, at nu er behovet for specialpleje så stort, at en flytning er nødvendig.

Kan man byde de ældre den uro at skulle flytte?

"Det vil jeg mene, men der bør lægges vægt på, at den kendte boligindretning flytter med. Det afgørende er, at de demente får omsorg af det særligt uddannede personale, og at ældrecentret som helhed forbliver rammen om et aktivt, værdifuldt seniorliv – at alle får det bedre.

SONNEGÅRDEN INSPIRERER:

DE BESTEMMER SELV, HVOR LANGT DE VIL GÅ I FÆLLESSKABET

"Sonnegården" i Aarhus er en seniorbolig med 95 lejligheder, som på mange måder fungerer efter de principper, Arne Rolighed efterspørger. Her hjælper man hinanden med at få biblioteket til at fungere, flaget hejst, haven passet til perfektion, havemøblerne gjort klar, sankthansaften fejret i haven etc.

Arne Rolighed håber, at ideerne bag "Sonnesgården" kan brede sig ud til alle plejehjem. "Her

har beboerne udbygget det sociale fællesskab til også at tage menneskeligt og sundhedsmæssigt ansvar for hinanden", siger han og peger på en anden fordel: Man bevarer sin integritet. Man bestemmer selv, hvor langt man vil gå i fællesskabet, og hvad man vil beskæftige sig med: "Det, vi ser, er, at de mobiliserer tiltrængte ressourcer og energi til at berige vores seniorliv i en grad, som det er svært at finansiere med skatte-kroner. Det er Sonnesgårdens Columbusæg"

